

HELTAI NÁNDOR

újságíró, szerkesztő, köziró, népművelő, helytörténész

80 éves

Bahget Iskander felvétele

Győrben született, 1930. március 13-án. 1949-ben érettségizett szülővárosában, a bencés gimnáziumban. Ezután diszpécser volt a győri autógyárban, majd katona Kiskunmajsán. 1953-ban Csornára került, ahol könyvtárvezetőként dolgozott. 1956-ban könyvtárosi diplomát szerzett a budapesti főiskolán. 1957-ben került Kecskemétre, ahol nyomdászként kezdett dolgozni. A Városi Tanács

népművelési felügyelője volt 1959 és 1970 között.

Nevéhez fűződik a kecskeméti Népzenei Találkozók elindítása. A legnevesebb magyar írókat (többek között Németh László, Illyés Gyula, Weöres Sándor) részvételével szervezett irodalmi esteket.

1960-1961-ben a Kecskeméti Műsor című lap szerkesztőjeként és a Petőfi Népe újságírójaként, később rovatvezetőjeként (1970. november 1-jétől 1973-ig) is tevékenykedett. 1976 és 1983 között ismét ő szerkesztette a Kecskeméti Műsort. 1973-tól nyugdíjazásáig, 1991. december 31-éig a Petőfi Népe főmunkatársa, majd 1992-től szerződéses munkatársa volt. 1989-től rendszeresen publikált a Kecskeméti Lapokban is, főként a helytörténet témakörében. Munkásságában kiemelkedő a Katona-kultusszal kapcsolatos tevékenysége.

Több önálló kötetet jelentetett meg Kecskemét város helytörténetével, valamint neves helyi személyekkel kapcsolatban. Az általa írt kecskeméti útikönyvek alapművek a helytörténeti és a turisztikai tájékozódásban.

1958-tól a Katona József Társaság, 1984-től pedig a Kecskeméti Városszépítő Egyesület tagja.

Elismerései:

Kecskemét Művészetéért Emlékérem (1977)

Kós Károly emlékérem (1989)

Pilinszky-díj (1996)

Kecskemét Közművelődéséért Díj (2001)

Katona József-díj (2004)

Tóth László-díj (2008)

Bács-Kiskun Megye Építészetéért Díj (2009)

Szilády Károly-díj (2009)

Hunyadi-díj (2011)

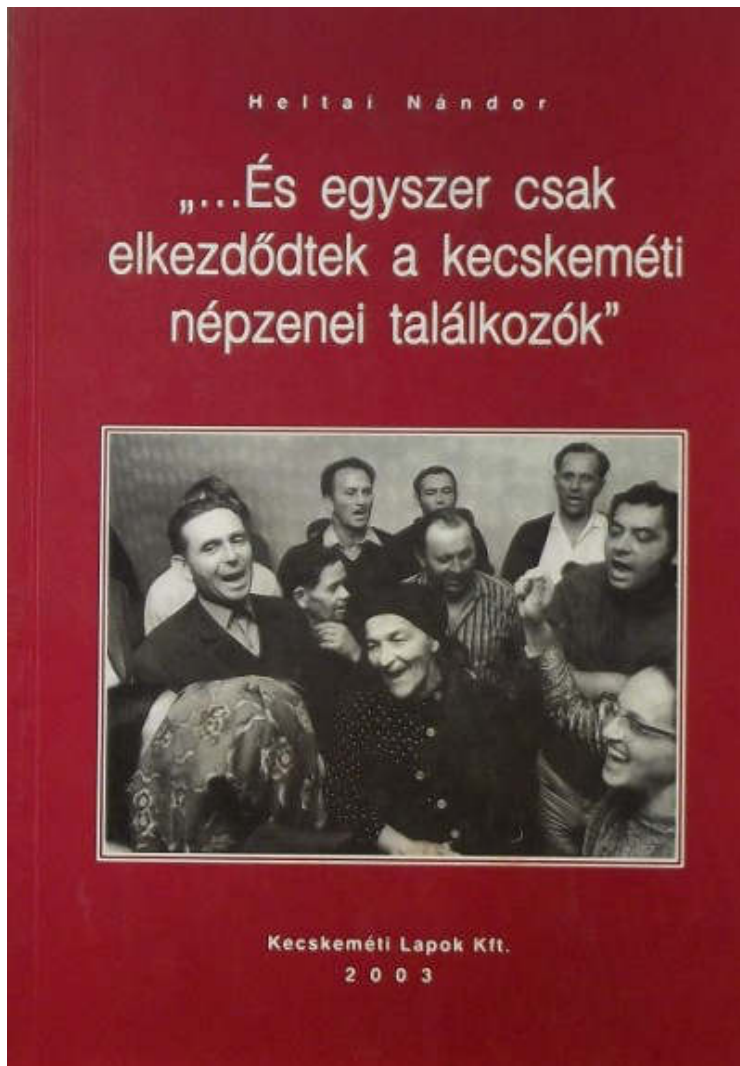
Művei:

Bács-Kiskun megye (1974)

Bugaci Csárda (1996)

Ébrenedző városrészek: Szeleifalu, Alsószéktó, Kiskecskemét, Homokbánya (2006)

"Elveték a jó magot": "a tényerő-dús" Széchenyi és a kecskeméti Liebenbergék (2005)

"És egyszer csak elkezdődtek a kecskeméti népzenei találkozók..." (2003)

"Fel tehát magyar népe Kecskemétnek": Kossuth Lajos és Kecskemét (2001)

Gólok, bajnokok, sorsok: A Kecskeméti Testedző Egyesület 75 éve (1987)

Hunyadváros : utcák, terek, kertek, épületek, családok, sorsok (2005)

"Isten és emberiség jutalmazza őt érdemei szerint": Ács Károly, a "tettekben hazafi" küzdelmes élete (2004)

Kecskemét [Útikönyv, történelmi háttérrel] (több kiadásban: 1972, 1973, 1985, 1998)

Kecskemét jelesei (Váry Istvánnal közösen), (1968)

"A kecskeméti oltóág": Németh László és a hírós város (1997)

Kincses Kecskemét: Várostarténeti olvasókönyv (2005)

Kodály Zoltán és szülővárosa, Kecskemét. Dokumentumok, emlékek (2008)

Máriát dicsérni hívek jöjjetek!: boldogasszony anyánk kecskeméti kultusza (2006)

"Ma a kis Magyarországnak ez a város a szemefénye": Móricz Zsigmond és a híros város (2004)

Mit üzen az öreg kőtemplom?: A Szent Miklós-templom bemutatása, építéstörténete, városhistóriai háttérrel (2002)

"Munkával szentelt táj": Katonatelep, Talfája, Úrrét (2009)

(Forrás: KECSKEMÉTI KATONA JÓZSEF KÖNYVTÁR – BÁCSTUDÁSTÁR)

„OLYAN IDŐKET ÉLTÜNK” – ÉS ÉLÜNK

Nyolc évtized emlékét idézte fel a Katona József Megyei Könyvtár „Kutatók – alkotók a könyvtárban” sorozat márciusi rendezvényén a 80. születésnapját ünneplő Heltai Nándor. Köszöntésére az érdeklődő közönség mellett eljöttek a város szellemi életének jeles emberei, köztük például Sárközy István alpolgármester. Beszélgetőtársai között volt Buda Ferenc Kossuth-díjas költő, Boros Pál DLA Ybl-, Pro Architektúra- és Kada Elek-díjas építész, dr. Bodóczy László, a Bács-Kiskun Megyei Bíróság nyugalmazott elnöke, Bárkányi Ernő templomigazgató, Orbán Edit, a Katona József Gimnázium drámapedagógusa, Palotás József, az M. Bodon Pál Zeneiskola Kodály Zoltán-díjas intézmény-egység vezetője és Pásztai András önkormányzati képviselő, a Mátyás Király Általános Iskola intézményegység-vezetője.

Heltai Nándor az 1956-os események következtében került Kecskemétre. Mivel a Dunántúlon általa vezetett csornai járási könyvtár '56-ban az ottani reform- és forradalmi kezdeményezések egyik központjaként működött – Csoóri Sándort és hasonló szellemiségű írókat szerepeltetett –, s mert publicistaként a remélt átalakulást méltató cikkeket írt, elveszítette az állását, sőt egzisztenciálisan is ellehetetlenítették. 1957 tavaszán Kecskemétre kerülve csak 30 hónap múltán dolgozhatott ismét értelmiségi munkakörben. 1959 decemberétől népművelési felügyelőként a város értékes hagyományainak felélesztésével, s új kezdeményezésekkel, társadalmi munkában dolgozó szövetségesek összefogásával hozzájárult a város kulturális életének országos elismerést kiváltó fellendüléséhez. A teljesség igénye nélkül elmondható, hogy munkásságának köszönhetően az országban itt alakult meg az ország első irodalmi színpada, tanyai filmklub-hálózata. 1945 után először, 1960-ban itt adtak ki kulturális és sportrendezvényeket szövegesen is ajánló városi Műsorkalauzt. Ő kezdeményezte és 1967-től 1970-ig irányította a Kecskeméti Népzenei Találkozókat. Fáradozásai eredményeképpen 1966-ban kezdte meg működését a ma is meglévő Városi Szimfonikus Zenekar, s a hatvanas évek közepén létrejött a Városi Művelődési Ház, mely előmozdította a megyei művelődési ház felépítését. Heltai Nándor a Petőfi Népe rovatvezetőjeként, később főmunkatársaként, s a Kecskeméti Lapok hírlapírójaként mintegy nyolcezer cikket, csaknem száz tanulmányt, harminc önálló kötetet jelentetett meg. Kutatásai fölkhívták a figyelmet jelentős személyiségek, vagy fontos események eddig nem ismert kecskeméti kötődéseire, vonatkozásaira, például arra, hogy Móricz az eddig ismerteknél jóval több kecskeméti motívumot dolgozott bele regényeibe.

„Heltai Nándornak nagy szerepe volt abban, hogy igen sok jeles honfitársunk megszerette Kecskemétet, és a várost mindig úgy emlegették, hogy az itteni polgároknak affinitása van a kultúrához és a város ez által különb, mint mások” – írta róla dr. Farkas Gábor Ybl-díjas építész. Heltai Nándor munkájának elismeréseként megkapta többek között a Munka Érdemrend ezüst fokozatát, a Kecskemét Város Közművelődéséért Díjat, a Katona József-díjat, a Pilinszky-díjat, a Tóth László-díjat. Elkötelezett műemlékvédőként és városszépítőként vidéken az elsők között tüntették ki a Kós Károly-díjjal, a Podmaniczky érmmel, a közelmúltban pedig a Bács-Kiskun Megye Építészetéért Díjjal.

A Hunyadvárosban élők nagyfokú segítsége mellett Heltai Nándor helytörténeti kutatómunkáját és magas színvonalú írói tevékenységét dicséri a városszépítő múltját feldolgozó, 2005-ben megjelent „Hunyadváros” című könyve is, melyért a születésnap rendezvényen a városszépítő élők nevében Pásztai András képviselő külön köszönetét fejezte ki.

Heltai Nándor fáradhatatlan munkakedvét jelzi, hogy hamarosan az olvasók elé kerül a „*Munkával szentelt táj*”- *Katonatelep, Talfája, Úrrét* című könyve is.

Olvasóink nevében jó egészséget és további hasznos munkában töltött éveket kívánunk Heltai Nándornak, akit egy méltatója városunk szellemi élete „spiritus rectorának”, éltető, alkotó lelkének nevezett.

(ke)